

Zavod za javno zdravlje - Šabac

Jovana Cvijića br.1 15000 Šabac

Tel: 015-300-550; Fax: 015-343-606; Email: zjzsabac@gmail.com

PIB: 100082545 Tekući račun: 840-194667-67

IZVEŠTAJ

O RADU NA SPREČAVANJU, SUZBIJANJU I ELIMINACIJI ZARAZNIH I
PARAZITSKIH BOLESTI PO PROGRAMU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI NA PODRUČJU
MAČVANSKOG OKRUGA
ZA PERIOD OD **01.01.-31.12.2017.** GODINE

OBLAST: EPIDEMIOLOGIJA

Šabac, februar 2018

I Z V E Š T A J

O RADU PO PROGRAMU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI NA TERITORIJI MAČVANSKOG OKRUGA

Z A P E R I O D O D 0 1 . 0 1 . D O 3 1 . 1 2 . 2 0 1 7 . G O D I N E

Izveštaj sačinili:

dr Dragana Radojičić
Prim. dr Nebojša Sofranić
vst. Dragica Tešić – Spasojević
vst. Milanka Aćimović
san.teh. Ivan Đukić

Demografski podaci

Geografska karta Mačvanskog okruga

Mačvanski okrug se prostire na teritoriji koja se sa severa graniči rekom Savom i Sremskim okrugom, a sa zapada rekom Drinom i Republikom Srpskom. Istočno se graniči delom sa Beogradskim regionom, jugo-istočno Kolubarskim, a južno Užičkim okrugom.

Teritorija Mačvanskog okruga veličine je 3270 km^2 . Na ovoj teritoriji živi po proceni iz 2016.godine 285509 stanovnika koji su razmešteni u 228 naseljenih mesta. Svake godine je taj broj stanovnika manji i on u odnosu na popis iz 2011.godine je manji za 4,5% ili 13.422 osoba.

Mačvanski okrug čini osam opštinskih teritorijalnih jedinica koje su svaka za sebe specifične u geografsko-demografskom smislu.

Sedište okruga nalazi se u Šapcu. Broj dece do 14 godina (predškolske i školske) je 40757 što u procentima iznosi 14,2% od ukupnog stanovništva (po proceni iz 2016. godine) i taj broj je manji za 5,5% dece od popisa iz 2011.godine.

Na teritoriji Mačvanskog okruga svoju delatnost obavlja Zavod za javno zdravlje koji je smešten u Šapcu. U zavodu je organizovana i antirabična ambulanta za mačvanski okrug.

U sprovođenju mera iz Programa zdravstvene zaštite stanovništva od zaraznih bolesti zdravstvene ustanove su imale posebne zadatke, koji su utvrđeni godišnjim planovima rada.

Podaci o sprovođenju ovog programa su dobijeni od zdravstvenih ustanova sa područja mačvanskog okruga. Na osnovu tih podataka kao i podataka Zavoda za javno zdravlje sačinjeni su izveštaji i analize o stanju zaraznih bolesti i o radu sa pregledom realizacije zadataka po oblastima zdravstvene zaštite.

Izveštavanje o realizaciji Programa se obavlja jednom godišnje izradom godišnjeg izveštaja o radu.

Zdravstvene ustanove koje obavljaju svoju delatnost i učestvuju u sprovođenju mera iz Programa zdravstvene zaštite stanovništva od zaraznih bolesti su domovi zdravlja, Opšta bolnica Loznica i Opšta bolnica Šabac, Specijalna bolnica za rehabilitaciju Banja Koviljača, kao i privatne lekarske ordinacije. Domovi zdravlja na teritoriji mačvanskog okruga su samostalni, a to su DZ Bogatić, DZ Vladimirci, DZ Koceljeva, DZ Krupanj, DZ Loznica, DZ Ljubovija, DZ M.Zvornik i DZ Šabac.

Specijalista higijene u Opštoj bolnici Loznica radi na poslovima uklanjanja medicinskog otpada i bolničkih infekcija.

U ostalim domovima zdravlja postoje sanitarni tehničari koji obavljaju poslove zaštite na radu, administrativne poslove i poslove promocije zdravlja.

Tokom 2017.godine nismo imali vanrednu situaciju.

ZARAZNE I PARAZITSKE BOLESTI NA TERITORIJI MAČVANSKOG OKRUGA U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2017.GODINE

Godišnji izveštaj o kretanju zaraznih bolesti u Mačvanskom okruga urađen je na osnovu Zakona o Zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Sl. glasnik RS“ broj 125/05). Primena ovog zakona počela je od decembra 2005. godine, a odnosi se na obavezno prijavljivanje 70 zaraznih bolesti. Izveštaj je sačinjen na osnovu prijava bolesti pristiglih iz zdravstvenih ustanova našeg okruga. Cilj izveštaja je da se sagleda epidemiološka situacija zaraznih bolesti od javno-zdravstvenog značaja na teritoriji Mačvanskog okruga.

U periodu od 01.01.-31.12.2017.godine na teritoriji Mačvanskog okruga ukupno je prijavljeno i registrovano 11271 slučaja obolenja uključujući i nosilaštva zaraznih bolesti, bez gripa (sa gripom 17015), stopom incidencije od 5.959,53 na 100.000 stanovnika (tabela1). Od posledica akutnih zaraznih bolesti registrovan je 1 slučaj sa smrtnim ishodom, koji je registrovan u uzrasnoj grupi od (60+). U pitanju je osoba muškog pola (stopa Mt 1,29%ooo). Uzrok smrti je TBC. Ukupna stopa mortaliteta je 0,35%ooo (tabele 1, 3, 4, 4a).

Posmatrajući period od poslednjih pet godina obolelih od zaraznih i parazitarnih bolesti stopa incidence ima tendenciju pada najviša je u 2013. godini, a najniža je u 2017.godini. U ovj godini incidenca je najviša na teritoriji opštine Vladimirci, a najniža na teritoriji opštine Loznica (tabela 1.).

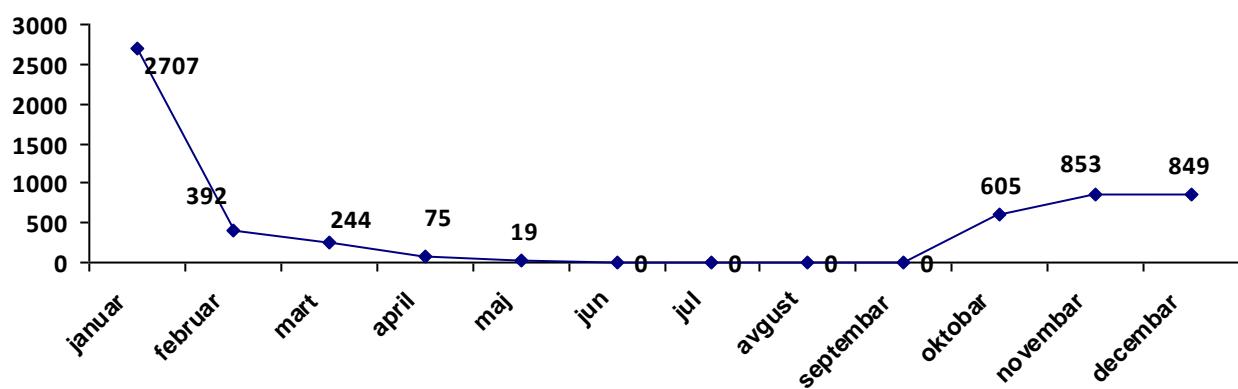
Tabela 1. Broj obolelih od zaraznih i parazitskih bolesti i incidencija na 100000 stanovnika, na teritoriji Mačvanskog okruga, u periodu 2013.-2017. godine

Opštine	2013		2014		2015		2016		2017	
	br.pr.	inc.	br.pr.	inc.	br.pr.	inc.	br.pr.	inc.	br.pr.	inc.
Bogatić	3532	12228,65	1952	6758,30	1674	5972,60	1851	6674,12	1785	6555,7
Vladimirci	3347	19167,33	3217	18422,86	2409	14259,50	1939	11631,97	2230	13687,7
Koceljeva	1111	8462,18	1071	8157,51	1382	10976,09	1066	8594,69	1129	9265,49
Krupanj	1913	11061,00	2116	12234,75	1992	12000,00	2065	12653,96	1977	12326,9
Loznica	11623	14652,01	9955	12549,32	11588	14890,20	5413	7005,94	3217	4211,3
Ljubovija	834	5764,05	856	5916,10	584	4202,35	911	6694,10	734	5537,12
M.Zvornik	2188	17529,24	1832	14677,14	1103	9131,55	854	7157,82	749	6398,4
Šabac	7007	6046,56	5946	5130,99	6150	5387,22	5823	5130,67	5194	4620,4
Ukupno	31555	10555,95	26945	9013,79	26882	9203,93	19922	6883,35	17015	5959,53

U posmatranom periodu pojedinačnim prijavama prijavljeno je 1917 oboljenja (ili 11,26%) od ukupnog broja prijavljenih uključujući i grip. Analizom pojedinačnih prijava zaraznih bolesti po uzrasnim grupama može se konstatovati da su najčešće obolele osobe uzrasne grupe 60 i više godina (27,02%), a češće su obolevale osobe ženskog pola (50,5%). (tabele: 2 i 2a).

Tokom 2017. godine od gripa (Influenza, virus non identificatim) registrovano je 5744 slučajeva oboljenja sa incidencijom 2011,85%ooo, što je u porastu za oko 23% u odnosu na 2016.godinu. (tabela 3.) Posmatrano po uzrasnoj dobi najviše obolelih je u uzrasnoj dobi 25-59 godina (1639 oboleli učestvuje sa 28,53%), a najmanje obolelih je bilo u dobnoj grupi ispod godinu dana (185 oboleli koji učestvuju sa 3,22%). Teritorijalno posmatrano broj obolelih od gripa imao je oscilatorno kretanje, a najviše je prijavljeno u Lozniči 1350 obolelih, a laboratorijska potvrda za sezonu je krajem 2016.godine tip A(H3). Kretanje gripa u 2017.godini po mesecima posmatrano, najviše je obolelih u januaru (2707) što je 47,12% ukupno obolelih za 2017. godinu. (tabele: 6,6a).

Grafikon 1. Kretanje gripa u 2017. godini po mesecima

Broj prijavljenih i registrovanih obolelih od tuberkuloze svih oblika tokom 2017. godine je 70, a samo od plućne tuberkuloze 69 (stopa inc. 24,17%ooo). Posmatranjem poslednjih pet godina stopa incidencije je najniža u 2014. godini i iznosi 15,72%ooo, a od 2016.godine ima tendenciju pada (tabela 2.)

Tabela 2. Akutne zarazne bolesti, plućna tuberkuloza i grip na teritoriji Mačvanskog okruga, u periodu 2013-2017. godina

Godine	Zarazne bolesti		Plućna tuberkuloza		Grip	
	Broj obol.	Inciden.	Broj obol.	Inciden.	Broj obol.	Inciden.
2013	31555	10555,95	85	28,43	5132	1716,78
2014	26945	9013,79	47	15,72	3421	1144,41
2015	26882	9203,93	80	27,39	3496	1196,96
2016	19922	6883,35	76	26,25	4658	1609,4
2017	17015	5959,53	69	24,17	5744	2011,85

Tabela 3. Broj umrlih i stopa mortaliteta od zaraznih bolesti na 100000 stanovnika, na teritoriji Mačvanskog okruga, u periodu 2013.-2017. godina

Opštine	2013		2014		2015		2016		2017	
	br. umr.	stop. mor
Bogatić	2	6,92			1	3,57	1	3,61		
Vladimirci							1	6,00		
Koceljeva							1	8,06		
Krupanj	1	5,78	1	5,78	1	6,02				
Loznica	6	7,56	2	2,52	2	2,57	3	3,88	1	1,31
Ljubovija	1	6,91	1	6,91			1	7,35		
M.Zvornik										
Šabac	4	3,45			5	4,38	4	3,52		
Ukupno	14	4,68	4	1,33	9	3,08	11	3,80	1	0,35

Tabela 4. Specifični mortalitet od zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Uzrast	Broj umrlih	Mt. 1:100.000
0		
1-19		
20-59		
60 i više	1	1,29
Ukupno	1	0,35

Tabela 4a. Distribucija umrlih, po uzrastu i polu od zaraznih bolesti u 2017. godini

Pol/Uzrast	0	1	2	3	4	5	6	7-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+	Ukupno
Muški															1	1
Ženski																
UKUPNO															1	1

U 2017. godini registrovano je 12 slučajeva oboljevanja od vakcinama preventabilnih bolesti. Od ovih bolesti u ukupnom oboljevanju učestvuju sa 0,07%. U posmatranoj godini registrovani su **Hepatitis acuta virosa B** (8 obolelih - nisu vakcinisani), **Morbilli** (3 obolele osobe-jedna vakcinisana) i **Parotitis** (1 obolela - vakcinisana). Tokom 2017. godine nije registrovan ni jedan slučaj **dečije paralize, difterije, rubele i tetanus neonatorum**. (tabela 5.)

Tabela 5. Obolovanje od bolesti preventabilnih vakcinama na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Opštine		Poliomyelitis	Pertusis	Morbilli	Parotitis	Rubella	Tetanus neonatorum	Tetanus	Pneumonia per Hemop. influenzae	Hepatitis B	Ukupno
Bogatić	ukup.										
	vakc.										
Vladimirci	ukup.										
	vakc.										
Koceljeva	ukup.										
	vakc.										
Krupanj	ukup.									1	1
	vakc.									0	0
Loznica	ukup.				1					3	4
	vakc.				1					0	1
Ljubovija	ukup.										
	vakc.										
M.Zvornik	ukup.										
	vakc.										
Šabac	ukup.			3						4	7
	vakc.			1						0	1
Ukupno	ukup.			3	1					8	12
	vakc.			1	1					0	2

Na osnovu broja prijavljenih zaraznih bolesti u 2017. godini prvih deset zaraznih bolesti prikazano je tabelarno (tabela. 6). Dominiraju influenca, streptokokne infekcije, varičela, diarea.

Tabela 6. Prvih deset zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

R.br.	Oboljenje	Broj obolelih	Incidencija
1	Influenca (J10+J11)	5744	2011,85
2	Pharingitis streptococcica J02.0	5342	1871,04
3	Tonsilitis streptococcica J03.0	1929	675,64
4	Varicella B01.9	1220	427,31
5	Diarrhoea et gastroent., causa inf.susp.A09	961	336,59
6	Scabies B86	359	125,74
7	Pneumonia bacterialis J15	354	123,99
8	Enterocolitis per Clostrid. difficile A04.7	226	79,16
9	Salmonella A02	186	65,15
10	Mononucleosis B27.9	126	44,13

Tabela 6a. Prvih deset zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu 2013.-2017. godine

Oboljenje	2013	2014	2015	2016	2017
Influenca (J10+J11)	III	III	III	II	I
Pharingitis streptococcica J02.0	I	I	I	I	II
Tonsilitis streptococcica J03.0	II	II	II	III	III
Varicella B01.9	IV	IV	IV	IV	IV
Diarrhoea et gastroent., causa inf.susp.A09	V	V	V	V	V
Scabies B86	VII	VI	VI	VI	VI
Pneumonia bacterialis J15	VIII	VII	VII	VII	VII
Enterocolitis per Clostrid. difficile A04.7	X		IX	VIII	VIII
Salmonella A02	IX	X	VIII	IX	IX
Mononucleosis B27.9			X	X	X
Inf.int.bacterialis non specificata A04.9	VI	VIII	X		
Scarlatina A38		IX			

Respiratorne zarazne bolesti u ukupnom morbidetu učestvuju sa 87,7%, a stopa incidencije je 5228,21%ooo. Najčešće registrovana obolenja u ovoj grupi su Influensa, virus non indentificatum učestvuje u ukupnom morbiditetu respiratornih zaraznih bolesti sa 35,79% i stopom incidence 2011,85%ooo, Pharingitis i Tonsillitis streptococcica sa 48,7%, Varicella sa 8,17%.

Crevne zarazne bolesti po visini stope incidencije su na drugom mestu 520,12%ooo, a u ukupnom morbiditetu učestvuju sa 8,73%. Najčešće registrovana obolenja su bez etiološke dijagnostike uzročnika (**Diarrhoea et gastronenteritis, causa inf. suspecta, Enterocolitis per Clostridium difficile**) i iznosi 79,93%. **Enteritis salmonellosa** učestvuje u ukupnom morbiditetu sa 12,53%, brojem obolelih je 186, a stopa incidence je 65,15%ooo.

Parazitske zarazne bolesti su na trećem mestu po visini stope incidencije 125,74%ooo, a u ukupnom morbiditetu učestvuju sa 2,11%. Jedino registrovano obolenje je šuga.

Sledeće u rangu su **transmisivne zarazne bolesti** sa stopom incidencije od 27,32%ooo, u ukupnom morbiditetu učestvuju sa 0,46% i nalaze se na četvrtom mestu. Najčešće i jedino registrovano obolenje je **Morbus Lyme** sa 78 obolelih osoba.

Polno prenosive bolesti sa incidencijom od 23,82%ooo učestvuju u ukupnom morbiditetu od 0,40%. Najčešće registrovano obolenje iz ove grupe je Infectio sexualis chlamydialis sa incidencom od 6,65%ooo i procentom učešća u morbiditetu 27,94%, Hepatitis virosa chronica C sa incidencijom 5,95%ooo i procentom učešća u morbiditetu 25,00%, a Hepatitis viralis chronica B sine delta agente sa 12 obolelih i stopom incidence 4,20% u ukupnom morbiditetu učestvuje sa 17,65%.

Zoonoze su sledeće u lestvici morbiditeta sa incidencijom 13,66%ooo, a učestvuju u ukupnom oboljevanju sa 0,23%. Najčešće registrovana obolenje iz ove grupe su Leptospirosis, non specificata sa 46,15% učešća i stopon incidencije 6,30%.

U grupi **ostala zarazna obolenja** registrovano je 22 septicaemia. Stopa incidencije je 7,71%ooo, a procenat učešća u ukupnom morbiditetu je 0,13%.

Nosilaštvo zaraznih bolesti tokom posmatranog perioda registrovano je 37 slučaja sa stopom incidence 12,96%ooo. Najčešće nosilaštvo je (Hepatitis B, C), sa učešćem 94,59% .

Zbirnim prijavljivanjem (zbirne prijave + grip) u toku 2017. godine prijavljeno je 15098 slučajeva zaraznih bolesti ili 88,73% u ukupnom morbiditetu. Najčešće su obolele osobe iz dobne grupe 25-59 godina. Gradovi Šabac i Loznica u ovoj godini ima najveći broj oboljenja prijavljenih zbirnom prijavom sa učešćem od 46,95% u ukupnom broju prijavljenih.

Zarazne bolesti u toku 2017. godine odigrale su se i u obliku epidemijskih epizoda. Prijavljeno je i registrovano 8 epidemija zaraznih bolesti sa 4671 obolelo lice. Put sirenja epidemija je alimentarni i kontaktni. Tokom epidemija nije bilo smrtnog ishoda.

ZAKLJUČAK:

Prijavljeno je 17015 slučaja zaraznih bolesti sa stopom incidencije od 5959,53 na 100.000 stanovnika. U poslednjih pet godina stope incidencije imaju tendenciju pada beleže max. u 2013.godini (10555,95%ooo) i min. u 2017.godini.

- Respiratorne zarazne bolesti učestvuju u ukupnom morbiditetu sa 87,7%. Posmatrajući incidencu poslednjih pet godina, ima oscilatorno kretanje sa tendencijom pada, a registrovana incidenca je najviša u 2013.godini (9837,38%). Od posledica respiratornih zaraznih bolesti umrlo je jedna osoba (opšta stopa mortaliteta 0,35 na 100.000 stanovnika). Osoba je umrla od TBC-a muškog pola, starosne dobi 60+;
- Najčešće prijave oboljenja su **Influenza i Pharingitis, Tonsillitis strptococcica** što čini 87,19% prijavljenih i registrovanih slučajeva oboljenja ove grupe u ukupnom morbiditetu, a zauzimaju vodeće mesto u prvih deset zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga;
- Laboratorijski nije izolovan virus Gripa. Dokazana cirkulacija virusa gripe tip A(H1,H3) i tip B je u decembru 2016.godine. Posmatrano poslednjih pet godina stopa incidence ima oscilatorno kretanje sa tendencijom rasta i najviša je u 2017.godini (2011,85%ooo);
- Od tuberkuloze (svi oblici) obolelo je 70 osoba (inc.24,52). Posmatrajući zadnjih pet godina registrovana incidencija ima oscilatorno kretanje. U 2014.godini je došlo do naglog pada incidence (16,72), ali se taj trend nije zadržao. Cilj projekta „Kontrole tuberkuloze u Srbiji kroz sprovođenje DOST strategije,, (stopa incidencije manja od 25 na 100 000 stanovnika) nije zadržan. Tuberkuloza je i dalje javno zdravstveni problem i nastavak nove strategije "End TBC 2016-2035";
- Crevne zarazne bolesti učestvuju u ukupnom morbiditetu sa 8,73%. Udeo prijavljenih crevnih zaraznih bolesti bez etiološke dijagnostike uzročnika kod kojih postoji uverenje da su

infektivne prirode (**Diarrhoea, Infectio int.bacte. non spec., Intoxicationes alimennt.non spec.**) je veliki i iznosi 66,66%. Najveći ideo ima Diarrhoea sa 961 obolelih i stopom incidencije 336,59%ooo, ima oscilatorno kretanje posmatrajući prethodnih pet godina. Od svih izolata salmonele (186) izolovano je 23 kliconošta na salmonelu kod redovnih zdravstvenih pregleda koje obavlja ZJZ Šabac na mačvanskom okrugu;

- Enterocolitis per Clostridijum difficile sa učešćem u ukupnom broju obolelih ove grupe je 15,22% (blago smanjenje u odnosu na prethodnu godinu). Predstavljaju sve veći problem kako u zdravstvenim ustanovama tako i kod ambulantno lečenih pacijenata, pretežno kao posledica ne kritičnog korišćenja antibiotika, ali i strukture pacijenata (hroničari starije životne dobi);
- Zoonoze su kako kod nas tako i u svetu retke bolesti. U ukupnom morbiditetu učestvuju sa 0,23%. Značaj ovih obolevanja ne ogleda se samo kroz učestalost, već težine kliničke slike, smrtnosti, pojava sekvela i mogućnosti prevencije. Neophodna je saradnja između humane i veterinarske medicine u cilju boljeg nadzora i efikasnije prevencije oboljevanja kako ljudi, tako i životinja.
- Transmisivne (vektorske) bolesti tokom 2017.godine imale su blagi porast obolelih (78) i incidencu (27,32%). Jedino registrovano oboljenje je **Morbus Lyme**. Potrebno je uspostaviti sistem nadzora nad vektorima i uspostavljanje sistema kontrole vektora, kao najefikasnije mere prevencije oboljevanja ljudi;
- Parazitska oboljenja su u porastu u odnosu na prethodnu godinu, 359 obolelih sa stopom 125,74%ooo. Jedino registrovano oboljenje je Scabies;
- Polno prenosive bolesti u 2017.godini beleže blagi porast (31 obolelih) stope incidence od 10,85 .Najčešće registrovano obolenje iz ove grupe je **Infectio.sexualis chlam.**. Neophodan je intenzivan zdravstveno vaspitan rad u cilju promocije bezbednog seksualnog ponašanja i značaja blagovremene dijagnostike.
- Beleži se i blagi skok stope incidencije kod virusnog hepatitisa u onosu na prethodnu godinu za oko 2,7%. U odnosu na prethodnu godinu registruje se pad testiranih za oko 2%, a broj reaktivnih % je ostao isti kod HBsAg, a broj reaktivnih kod HCV infekcije se smanjio za 23,5%, a broj testiranih se neznatno smanjio za 1%.
- U grupi ostale zarazne bolesti broj prijavljenih i stope incidencije (7,71%) su se smanjile u odnosu na prethodan period, a učestvuju u ukupnom morbiditetu sa 0,13%;
- Održano je odsustvo Polia, Rubeole, Difterie, Tetenus neonatorum i humanog Besnila;
- Prijavljeno je osam epidemija sa 4671 obolelih lica. Putevi širenja u epidemijama su alimentarni i kontaktni. Kontaktna epidemija je epidemija Influenzae sa 4592 obolele osobe.

Na osnovu iznetih i prikazanih podataka epidemiološka situacija je z a d o v o l j a v a j u č a

RESPIRATORNE ZARAZNE BOLESTI

U 2017. godini u Mačvanskom okrugu ukupno je prijavljeno i registrovano 9183 slučajeva oboljenja od respiratornih zaraznih bolesti sa incidencijom od 3216,4%ooo, a u ukupnom morbiditetu učestvuje sa 53,97%. Ako posmatramo i grip ukupno je registrovano 14927 slučaj oboljenja sa stopom incidencije od 5228,21%ooo, a u ukupnom morbiditetu učestvuje sa 87,7%.

Posmatrajući stope incidencije poslednjih pet godina registrovana incidenca je najviša u 2013.godini (9837,38%ooo), a najniža stopa incidencije je ove godine 2017. (tabela 1).

Tabela 1. Respiratorne zarazne bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga od 2013. do 2017. godine

Godina	Broj obolelih	Inc/100.000	Broj umrlih	Mortalitet (Mt)
2013	29407	9837,38	7	2,34
2014	24701	8263,11	1	0,33
2015	24409	8357,21	3	1,02
2016	17621	6088,32	3	1,03
2017	14927	5228,21	1	0,35

Respiratorne zarazne bolesti zbog svoje učestalosti, imaju veliki javnozdravstveni značaj. Zauzimaju vodeće mesto u prijavi i registrovanju svih zaraznih bolesti, a najčešće prijave oboljenja su **Influenca, Pharingitis, Tonsillitis streptococcica** što čini 87,19% prijavljenih i registrovanih slučajeva oboljenja ove grupe, a zauzimaju vodeće mesto u prvih deset zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga.(tabela 6.2.).

Teritorijalno posmatrano, najviša oboljevanja od ovih bolesti registrovano je u opštini Šabac (4231 sa stopa inc. 3763,77%ooo), a najniža stopa incidencije registrovana je u opštini Loznica (stopa inc. 3513,55%ooo sa 2684 obolelih).

Tabela 2. Učešće pojedinih respiratornih zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Redni broj	Respiratorne zarazne bolesti	Broj obolelih	% učešća
1	Influenza (J10+J11)	5744	38,48
2	Pharyngitis streptococcica J02.0	5342	35,79
3	Tonsilitis streptococcica J03.0	1929	12,92
4	Varicella B01.9	1220	8,17
5	Pneumonia bacterialis J15	354	2,37
6	Mononucleosis infectiva,non spec.B27.9	126	0,84
7	Scarlatina A38	79	0,53
8	TBC A15	67	0,45
9	Pneumonia viralis J12	50	0,33
10	Meningitis bacterialis, non spec. G00.9	6	0,04
11	Morbilli sine complicationibus B05.9	3	0,02
12	TBC A16	2	0,01
13	Pneumonia pneumococcica J13	2	0,01
14	Parotitis epidemica B26.9	1	0,007
15	TBC A18	1	0,007
16	Sepsis meningoccocica acuta A39.2	1	0,007

Tabela 3. Broj obolelih i incidencija od respiratornih zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga od 2013. do 2017. godine

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Scarlatina A38	Ob.	149	177	132	79	79
	Inc.	49,84	59,21	45,19	27,30	27,67
Sepsis meningococcica acuta A39.2	Ob.			1		1
	Inc.			0,34		0,35
Varicella B01.9	Ob.	1745	969	1904	1479	1220
	Inc.	583,75	324,15	651,90	511,02	427,31
Parotitis B26.9	Ob.	5	9	2	3	1
	Inc.	1,67	3,01	0,68	1,04	0,35
Mononucleosis infectiva B27.9	Ob.	116	123	135	130	126
	Inc.	38,80	41,14	46,22	44,92	4,13
Meningitis bacterialis G00.9	Ob.	5	8	7	2	6
	Inc.	1,67	2,67	2,40	0,69	2,10
Influenza (J10+J11)	Ob.	5132	3421	3496	4658	5744
	Inc.	1716,78	1144,41	1196,96	1609,4	2011,85
Pharingitis streptococica J02.0	Ob.	14005	13034	13579	7993	5342
	Inc.	4685,03	4360,20	4649,21	2761,70	181,04
Tonsilitis streptococcica J03.0	Ob.	7811	6522	4616	2848	1929
	Inc.	2612,98	2181,77	1580,44	984,03	675,64
Pneumonia viralis J12.9	Ob.	101	118	82	47	50
	Inc.	33,79	39,47	28,08	16,24	17,51
Pneumonia pneum. J13	Ob.	8	9	7	7	2
	Inc.	2,68	3,01	2,40	2,42	0,70
Pneum.per.haem.influen. J14	Ob.	3		10		
	Inc.	1,00		3,42		
Pneumonia bacterialis J15	Ob.	232	252	318	294	354
	Inc.	77,6	84,3	108,88	101,58	123,99
Pertusis A37.9	Ob.		5			
	Inc.		1,67			
Morbilli B05.9	Ob.		3	31		3
	Inc.		1,0	10,61		1,05
Meningitis pneumococcica G00.1	Ob.	1	1	2	2	
	Inc.	0,33	0,33	0,68	0,69	
Meningitis staphilococcica G00.3	Ob.	2				
	Inc.	0,67				

Od tuberkuloze (svi oblici) obolelo je 70 osoba (stopa inc.24,52). Posmatrajući zadnjih pet godina registrovana incidencija ima oscilatornog kretanje sa tendancijom pada (tabela 4.). U 2014. godini je došlo do naglog pada incidence (16,72), ali se taj trend nije zadržao. Cilj projekta „Kontrole tuberkuloze u Srbiji kroz sprovodenje DOST strategije,, (stopa incidencije manja od 25 na 100 000 stanovnika) što je sada i ostvareno. Tuberkuloza je i dalje javnozdravstveni problem.

Najviša incidencija tuberkuloze registruje se kod TBC-a respiratornih organa i iznosi 24,14%ooo (69 obolelih).

Tabela 4. Broj obolelih i incidencija od tuberkuloze na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Tuberculosis org.res.per. bact.et hist.confirmata	Ob.	82	46	75	71	67
	Inc.	27,43	15,38	25,68	24,53	23,47
Tuberculosis org.res.per. bact.et hist. non conf.	Ob.	3	1	5	5	2
	Inc.	1,00	0,33	1,71	1,72	0,70
Tuberculosis organorum aliorum	Ob.	4	3	7	2	1
	Inc.	1,34	1,00	2,40	0,69	0,35
Tuberculosis miliaris	Ob.	3			1	
	Inc.	1,00			0,35	
UKUPNO	Ob.	92	50	87	79	70
	Inc.	30,77	16,72	29,78	27,29	24,52

U toku 2017. godine u grupi respiratornih zaraznih bolesti registrovan jedan smrtni ishod. Umrla osoba je muškog pola, starosne dobi 60+ oboleo od Tuberkulosis org.res.per.bact.et hist.confirmata, Mt 0,35 (tabele 5 i 6). Umrla osoba je sa teritorije opštine Lozniča.

Tabela 5. Distribucija umrlih, po uzrastu i polu od respiratornih zaraznih bolesti u 2017. godini

Pol/Uzrast	0	1	2	3	4	5	6	7-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+	Ukupno
Muški															1	1
Ženski																
UKUPNO															1	1

Tabela 6. Broj umrlih, mortalitet (Mt) i letalitet (Lt) od respiratornih zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Oboljenje	2017.godina		
	Umrli	Mt	Lt
TBC A15	1	0,35	1,49
Ukupno	1	0,35	0,007

Virus gripa je virus sa najvećim pandemijskim potencijalom i stalno se unapređuje sistem nadzora nad gripom kako u našoj zemlji tako i u svim zemljama sveta.

U 2017. godini zbirnom prijavom prijavljeno je 5744 slučaja oboljenja od gripa (inc. 2011,85). Influenca u toku zadnjih pet godina imala je oscilatorno kretanje, sa najnižom incidentom tokom 2014.godine 1144,41%ooo, a najvišu 2017. godine 2011,85%ooo. U toku 2017.godine nije bilo laboratorijskog izolata kod pacijenata, ali je laboratorijska potvrda virus Gripa bila krajem 2016.godine što odgovara sprovođenju epidemiološkog nadzora nad gripom u sezoni 2016/2017.godine. Izolovan je tip A(H₁, H₃) i tip B (tabela 7).

Tabela 7. Influenca na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Godina	Broj obolelih	Inc/100.000	Etiologija
2013	5132	1716,78	tip A (H_1) i tip B
2014	3421	1144,41	tip A (H_3)
2015	3496	1196,96	tip A (H_1, H_3) i tip B
2016	4658	1609,4	tip A (H_1, H_3) i tip B
2017	5744	2011,85	/

CREVNE ZARAZNE BOLESTI

U 2017. godini u Mačvanskom okrugu prijavljeno je i registrovano 1485 obolelih osoba od crevnih zaraznih bolesti sa incidencijom od 520,12%ooo. Posmatranjem prethodne 2016.godine beleži se blagi porast broja prijava obolelih od crevnih zaraznih bolesti (tabela 1.). U ukupnoj strukturi oboljevanja crevne zarazne bolesti učestvuju sa 8,73%.

Posmatrajući zadnjih pet godina crevne zarazne bolesti imaju oscilatorno kretanje sa najnižom incidencijom u 2013. godini (489,08%ooo), a najviša stopa incidencije registrovana je 2016. godini (591,52%).

Udeo prijavljenih crevnih zaraznih bolesti bez etiološke dijagnostike uzročnika kod kojih postoji uverenje da su infektivne prirode (**Diarrhoea, Infectio int.bacte. non spec., Intoxications alimennt.non spec.**) je veliki i iznosi 66,66% (tabela 2.). Najveći udeo ima Diarrhoea sa 961 obolela i stopom incidencije 336,59%ooo, što je u padu posmatrajući prethodniperiod. (tabela 1).

Tabela 1. Broj obolelih i stope incidencije crevnih zaraznih bolesti, na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Salmonellosis alia A02	Ob.	163	132	218	163	186
	Inc.	54,53	44,15	74,64	56,32	65,15
Shigellosis A03	Ob.	1		1	1	
	Inc.	0,33		0,34	0,35	
Enteritis campylobact. A04.5	Ob.	57	54	36	44	40
	Inc.	19,07	18,06	12,33	15,20	14,01
Enterocolitis per Clostridium difficile A04.7	Ob.	157	120	199	235	226
	Inc.	52,52	40,11	68,13	81,20	79,16
Inf.int.bact., non spec. A04.9	Ob.	491	239	135	63	27
	Inc.	164,25	79,95	46,22	21,77	9,46
Intox.alim.bact., non spec. A05.9	Ob.	11	9	13	10	20
	Inc.	3,68	3,01	4,45	3,46	7,01
Lambliasis A07.1	Ob.	22	17	27	18	22
	Inc.	7,36	5,69	9,24	6,22	7,71
Diarrh.et gasteroent. A09	Ob.	523	926	1070	1174	961
	Inc.	174,96	309,77	366,35	405,63	336,59
Meningitis enteroviralis A87.0	Ob.	6		4	3	3
	Inc.	2,01		1,37	1,04	1,05
Hepatitis acuta virosa "A" B15.9	Ob.	31	1		1	
	Inc.	10,37	0,33		0,35	
Botulismus A05.1	Ob.			1		
	Inc.			0,34		
Enteritis yersiniosa enterocolitica A04.6	Ob.		1	1		
	Inc.		0,33	0,34		
Amoebiasis, non specificata A06.9	Ob.		1			
	Inc.		0,33			
UKUPNO	Ob.	1462	1500	1705	1712	1485
	Inc.	489,08	501,79	583,76	591,52	520,12

Tabela 2. Učestalost pojedinih crevnih zaraznih bolesti u 2017. godini

R.broj	Vrsta oboljenja	Broj obolelih	Učešće (%)
1	Diarrhoea A09	961	64,71
2	Enterocolitis per Clostridium difficile A04.7	226	15,22
3	Enteritis salmonellosa A02.0	186	12,53
4	Enteritis campylobacterialis A04.5	40	2,69
5	Infectio intestinalis bacterialis,non specificata A04.9	27	1,82
6	Giardiasis (lambliasis) A07.1	22	1,48
7	Intoxicatio alimentaria bacterialis non specificata A05.9	20	1,35
8	Meningitis enteroviralis A87.0	3	0,20

Teritorijalno posmatrano najviša incidencija bolesti ove grupe registrovana je u opštini M.Zvornik 1426,62%ooo, a najniža u opštini Bogatić 227,71%ooo (tabela 3). Smrtni slučajevi u 2017.godini nisu zabeleženi (tabela 4). U 2017. godini učešće oboljevanja od **Enterocolitis per Clostridijum difficile** je 15,22% sa 226 obolelih u oboljevanju od crevnih zaraznih bolesti i stopom incidence 79,16%ooo (tabela 2. i 6a).

Tabela 3. Broj obolelih i stope incidencije crevnih zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga po opštinama u periodu od 2013. do 2017. godine

Opština		2013	2014	2015	2016	2017
Bogatić	Obol.	77	70	94	116	62
	Stopa	266,59	242,35	335,38	418,26	227,71
Vladimirci	Obol.	39	15	75	98	46
	Stopa	223,34	85,9	443,94	587,88	282,35
Koceljeva	Obol.	91	129	126	98	44
	Stopa	693,12	982,55	1000,71	790,13	361,10
Krupanj	Obol.	114	184	197	192	87
	Stopa	659,15	1006,89	1186,75	1176,54	542,46
Lozница	Obol.	362	356	395	327	338
	Stopa	456,34	448,77	507,56	423,23	442,47
Ljubovija	Obol.	25	63	36	36	32
	Stopa	172,78	435,41	259,05	264,53	241,40
M.Zvornik	Obol.	62	137	128	248	167
	Stopa	496,72	1097,58	1059,69	2078,62	1426,62
Šabac	Obol.	692	546	654	597	703
	Stopa	597,15	471,16	572,89	526,02	630,70

Tabela 4. Broj umrlih i stope morataliteta od crevnih zaraznih bolesti, na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Godina	2013	2014	2015	2016	2017
Broj umrlih	4	/	4	5	/
Mt	1,33	/	1,36	1,72	/

Crevne zarazne bolesti registruju se tokom godine i imaju oscilatorno kretanje (tabela 5.), a najmanje obolelih je bilo u julu. Posmatranjem uzrastne strukture, najviša vrednost stope incidencije od Diarrhoea registrovana je u uzrasnoj grupi 0-4 godine 1734,89%ooo (sa 217 obolelih), a najniža u grupi 30-39 godina (61 obolela osoba) i iznosi 166,44%ooo (tabela 6b.).

Tabela 5. Sezonsko kretanje crevnih zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017.god.

Mesec	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Crevne zarazne bolesti	Ob.	Ob.	Ob.	Ob.	Ob.
	99	121	147	109	146	100	83	155	113	149	129	134

Tabela 6. Uzrasno specifične stope incidencije određenih crevnih zaraznih bolesti, na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Uzr.grupe	Salmonellosis A02		Enteritis campylob. A04.5		Enter.per Clost.diff.A04.7	
	Obol.	Stopa	Obol.	Stopa	Obol.	Stopa
0-4	54	431,7	20	159,89	2	15,99
5-9	33	249,5	6	45,36	2	15,12
10-14	15	9,85	3	19,97	2	13,31
15-19	4	26,93	2	13,46	1	6,73
20-29	16	48,07			7	21,02
30-39	17	46,39	1	2,73	3	8,19
40-49	13	33,27	2	5,12	6	15,36
50-59	12	27,55	3	6,89	13	29,85
60 +	22	28,45	3	3,88	190	245,70

Tabela 6a. Uzrasno specifične stope incidencije određenih crevnih zaraznih bolesti, na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Uzr.grupe	Inf.int.bact.aliae A04.9		Intox.alim.bact. A05.9		Lambliasis A07.1	
	Obol.	Stopa	Obol.	Stopa	Obol.	Stopa
0-4					1	7,99
5-9						
10-14			1	6,66		
15-19			1	6,73	1	6,73
20-29	2	6,01	4	12,02	3	9,01
30-39	4	10,91	8	21,83	3	8,19
40-49	1	2,56	1	2,56	5	12,80
50-59	2	4,59	2	4,59	3	6,89
60 +	18	23,28	3	3,88	6	7,76

Tabela 6b. Uzrasno specifične stope incidencije određenih crevnih zaraznih bolesti, na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Uzr.grupe	Diarrhoea A09		Meningitis enterov.A87.0	
	Obol.	Stopa	Obol.	Stopa
0-4	217	1734,89		
5-9	91	688,04		
10-14	95	632,36		
15-19	101	679,90		
20-29	80	240,34		
30-39	61	166,44	2	5,46
40-49	66	168,9		
50-59	82	188,25	1	2,29
60 +	168	217,25		

Najviša stopa incidencije obolelih od salmoneloze je u opštini Šabac 97,85%ooo (110 obolelih), a najniža je u opštini Ljubovija sa 7,54%ooo (1 obbolelo). Posmatrajući period od pet godina primećujemo oscilatorno kretanje oboljevanja, a u 2015. godini je najviša stopa incidencije 74,63%, a najniža je bila u 2014.godini 44,15%ooo (tabela 7.).

U mikrobiološkim laboratorijima na teritoriji Mačvanskog okruga iz uzoraka humanog materijala dijagnostikovano je ukupno 186 izolata salmonela što je za oko 14% više nego 2016. godine. U izolatima najzastupljenija je **Salmonella enteritidis 94,6%** (176 obolelih), a izolovane su i S.Stanley sa učešćem od 2,2% (4 obolela); S.Typhimurium sa učešćem od 1,6% (3 obolela) i S.Infantis, S.Cacen, S.Senfteberg sa učešćem od 0,5% i (po 1 obolela osoba), čija identifikacija je potvrđena u referentnoj laboratoriji (tabela 8.). Od svih izolata salmonele izolovano je 23 kliconošta na salmonelu kod redovnih zdravstvenih pregleda koje obavlja ZZZ Šabac na mačvanskom okrugu.

Tabela 7. Broj obolelih i stope incidencije salmoneloza po opštinama Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Opština	2013	2014	2015	2016	2017
Bogatić	Obol.	6	9	8	16
	Inc.	20,77	31,16	28,54	57,69
Vladimirci	Obol.	9	3	4	7
	Inc.	51,54	17,18	23,67	41,99
Koceljeva	Obol.	15	3	10	10
	Inc.	114,25	22,85	79,42	80,62
Krupanj	Obol.	4	8	3	6
	Inc.	23,12	46,25	18,07	36,76
Loznica	Obol.	22	30	55	32
	Inc.	27,73	37,81	70,67	41,41
Ljubovija	Obol.		2	8	2
	Inc.		13,82	57,56	14,69
M.Zvornik	Obol.	3	3	4	1
	Inc.	24,03	24,03	33,11	8,38
Šabac	Obol.	104	74	126	89
	Inc.	89,74	63,85	110,37	78,41
Ukupno	Obol.	163	132	218	163
	Inc.	54,53	44,15	74,63	56,32

Tabela 8. Izolovane vrste Salmonella u mikrobiološkim laboratorijama na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Salmonella (vrste)	Broj izolata	Učešće (%)
S.Enteritidis	176	94,6%
S.Stanley	4	2,2
S.Infantis	1	0,5
S.Cacen	1	0,5
S.Typhimurium	3	1,6
S.Senftenberg	1	0,5
Ukupno	186	100%

Tokom 2017.godine nije bilo obolelih od **Shigelos**. Posmatrajući period od pet godina pored 2017.godine ni u 2014.godini nije bilo obolevanja od šigeloza. (tabela 9).

Tabela 9. Broj obolelih i stope incidencije šigeloza po opštinama Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Opština	2013	2014	2015	2016	2017
Bogatić	Obol.				
	Inc.				
Vladimirci	Obol.				
	Inc.				
Koceljeva	Obol.				
	Inc.				
Krupanj	Obol.				
	Inc.				
Loznica	Obol.	1			
	Inc.	1,26			
Ljubovija	Obol.				
	Inc.				
M.Zvornik	Obol.				
	Inc.				
Šabac	Obol.		1	1	
	Inc.		0,87	0,88	
Ukupno	Obol.	1	0	1	1
	Inc.	0,33	0,00	0,34	0,35

Tabela 10. Izolovani uzročnici šigeloza u mikrobiološkim laboratorijama na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Uzročnici šigeloza	Broj izolata	Učešće (%)
/	/	/
Ukupno	0	0

ZOONOZE

Tokom 2017. godine došlo je do povećanja broja obolelih od zoonoza u odnosu na prethodnu godinu, sa 39 obolelih i incidencijom od 13,66%ooo. U strukturi zaraznih bolesti zastupljene su sa 0,23%. Posmatrajući zadnjih pet godina registrovana incidencija ima najvišu vrednost u 2015. godini (15,41%ooo), a najniže stope incidencije beleže se u 2013. godini (7,36%ooo).

Najčešća oboljenja iz ove grupe su: **Leptospirosis** sa 17 obolelih (6,30%ooo), sa procentom učešćem od 46,15%, **Toxoplasmosis** sa 14 obolelih (4,90%ooo), **Echinococcosis hepatis** i **HGSBS** sa po 3 obolelela (1,05%ooo).

U toku 2017. godine zoonoze su se javljale u pojedinačnim slučajevima. Na godišnjem nivou Leptospiroze se registruju u formi pojedinačnih (18), sporadičnih slučajeva sa većom učestalošću tokom leta i jeseni (jul-oktobar), javlja se u populaciji odraslih, sa većom učestalošću u populaciji muškaraca. Najviše zastupljene dobne grupe su 50-59 i 60+ sa 14 obolelih.

Tabela 1. Broj obolelih i stope incidencije zoonoza na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Leptospirosis A27.9	Ob.	2	20	15	17	18
	Inc.	0,67	6,69	5,14	5,87	6,30
HGSBS A98.5	Ob.				1	3
	Inc.				0,35	1,05
Ferbris haemorrhagica viralis, non specificata A99	Ob.				1	
	Inc.				0,35	
Toxoplasmosis B58.9	Ob.	14	8	9	8	14
	Inc.	4,68	2,67	3,08	2,76	4,90
Echinococcosis alia non sp. B67.9	Ob.					
	Inc.					
Echinococcosis hepatis B67.0	Ob.	3	6	8	2	3
	Inc.	1,0	2,00	2,74	0,69	1,05
Echinococcosis pulmonis B67.1	Ob.		1	1	1	1
	Inc.		0,33	0,34	0,35	0,35
Echinococc. hep., non spec. B67.8	Ob.	1				
	Inc.	0,33				
Trichinellosis B75	Ob.		11	11		
	Inc.		3,67	3,77		
Tetanus alias A35	Ob.	1		1		
	Inc.	0,33		0,34		
Brucellosis A23	Ob.	1				
	Inc.	0,33				
Q febris A78	Ob.					
	Inc.					
UKUPNO	Ob.	22	46	45	30	39

TRANSMISIVNE (VEKTORSKE) ZARAZNE BOLESTI

U posmatranom periodu registrovano je 78 slučaja obolenja iz ove grupe sa stopom inc.od 27,32%, a učešće u strukturi zaraznih bolesti je 0,46%. Najviša incidencija registrovana je na teritoriji opštine Ljubovija 173,51%ooo, najniža na teritoriji opštine Loznica 3,93%ooo. Tokom zadnjih pet godina vektorske bolesti imaju oscilatorno kretanje i stopa incidencije je najviša u 2013.godini i iznosi 41,48%ooo, a najniža incidenca je u 2014.godini 20,4%ooo. Najčešće registrovano obolenje i jedino iz ove grupe bolesti tokom 2017.godine je **Morbus Lyme**. Bolest se registruje tokom cele godine, a najviše registrovanih je bilo u letnjim mesecima (jun-septembar)-61 obolelih što je 78,2% svih obolelih. Češće obolevaju osobe ženskog pola i to uzrasne grupe od 40 do 60 i više godina što je posledica povećane ekspozicije i učestvuju sa oko 48,7% u ukupnom obolenju.

Tabela 1. Broj obolelih i stope incidencije transmisivnih (vektorskih) bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Morbus Lyme A69.2	Ob.	119	61	69	72	78
	Inc.	39,81	20,4	23,62	24,88	27,32
Malaria tropica, non spec. B50.9	Ob.				1	
	Inc.				0,35	
Febris West Nile A92.3	Ob.	5			1	
	Inc.	1,67			0,35	
UKUPNO	Ob.	124	61	69	74	78
	Inc.	41,48	20,4	23,62	25,57	27,32

PARAZITSKE ZARAZNE BOLESTI

U toku 2017. godine beleži se veliki pad registrovanih od ovih bolesti. Prijavljeno je 359 obolelih iz ove grupe bolesti sa incidentom od 125,74%ooo. Parazitske bolesti u ukupnom obolenju učestvuju sa 0,23%. **Scabies** je jedino registrovano obolenje iz ove grupe, koje podleže obaveznom prijavljivanju. U posmatranom periodu (tabela1.) zadnje tri godine šuga ima oscilatorno kretanje i najvišu inc. 172,56%ooo u 2015. godini. U toku 2017.godine najviša incidencija se registruje na teritoriji opštine Loznica 195,05%ooo, a najniža na teritoriji opštine Bogatić 25,71%ooo. Bolest se prijavljuje u svim opštinama, oboljevaju svi uzrasti i prijavljije se tokom cele godine.

Tabela 1. Broj obolelih i stope incidencije parazitskih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Scabies B86	Ob.	355	476	504	337	359
	Inc.	118,76	159,23	172,56	116,44	125,74
UKUPNO	Ob.	355	476	504	337	359
	Inc.	118,76	159,23	172,56	116,44	125,74

POLNO PRENOSIVE ZARAZNE BOLESTI

U posmatranom periodu izuzimajući virusne hepatitise registrovano je 31 slučaj oboljenja od polno prenosivih bolesti sa incidencom 10,85‰. U strukturi zaraznih bolesti učestvuju sa 0,18%. Posmatranjem poslednjih pet godina polno prenosive bolesti imaju oscilatorno kretanje, najviša registrovana incidenca je zabeležena 2015. godine i iznosi 20,2‰, a najniža 2013.godine sa incidencom 6,69‰. Najčešće registrovano obolenje iz ove grupe je **Infectio.sexualis chlam.**, (obolelo 19 osoba i stopom incidencije od 6,65 (tabela1.)). Uzrasno specifične stope incidencije prikazane su tabelarno, a uzrasna struktura odgovara očekivanim za ovu grupu bolesti (tabela 2 a, c). Smrtni ishod kod polno prenosive bolesti nije bilo. Tokom posmatranog perioda od pet godina registrovan je povećan broj oboljevanja od Morbus HIV u 2017.godini. (tabele 1, 2a, 2b).

Tabela 1. Broj obolelih i stope incidencije na 100.000 stanovnika zaraznih bolesti koje se prenose polnim putem na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Syphilis genitalis primaria A51.0	Ob.					1
	Inc.					0,35
Syphilis secundaria alia A51.4	Ob.		1	1		
	Inc.		0,33	0,34		
Syphilis recens, non specific. A51.9	Ob.	1	1		6	1
	Inc.	0,33	0,33		2,07	0,35
Syphilis tarda, non spec. A52.9	Ob.	1	4	1		
	Inc.	0,33	1,33	0,34		
Syphilis, non spec. A53.9	Ob.	5	4	1	4	5
	Inc.	1,67	1,33	0,34	1,38	1,75
Infectio gonoc.,non spec. A54.9	Ob.	6	1	1	1	1
	Inc.	2,01	0,33	0,34	0,35	0,35
Infectio.sexualis chlam. A56.8	Ob.	7	16	52	18	19
	Inc.	2,34	5,35	17,80	6,22	6,65
Morbus HIV cum infectione mycobacteriali B20.0	Ob.				1	
	Inc.				0,35	
Morbus HIV – morbus defic. B20	Ob.		1			
	Inc.		0,33			
Morbus HIV cum morbis inf.et parasit.adjunctis B20.8	Ob.					1
	Inc.					0,35
Morbus HIV cum morbo inf.sive paras.adj.non specif. B20.9	Ob.					1
	Inc.					0,35
Morbus HIV cum sarcomate Kaposi adjuncto B21.0	Ob.			1		
	Inc.			0,34		
Morbus HIV cum encephalopathia adjuncta B22.0	Ob.			1		
	Inc.			0,34		
Syndroma HIV infectionis acuta B23.0	Ob.					1
	Inc.					0,35
Morbuc HIV cum lymphadenopath. (persas.) generali adjuncta B23.1	Ob.					1
	Inc.					0,35
Morbus HIV, non specificatus B24	Ob.			1		
	Inc.			0,34		
UKUPNO	Ob.	20	28	59	30	31
	Inc.	6,69	9,36	20,2	10,36	10,85

Tabela 2. Uzrasno specifične stope incidencije određenih bolesti koje se prenose polnim putem, na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Uzr.grupe	Syphilis genitalis primaria A51.0		Syphilis recens, non specific. A51.9		Syphilis, non spec. A53.9	
	Obol.	Stopa	Obol.	Stopa	Obol.	Stopa
0-4						
5-9						
10-14						
15-19	1	6,73				
20-29						
30-39			1	2,73		
40-49					1	2,56
50-59					3	6,89
60 +					1	1,29

Tabela 2a. Uzrasno specifične stope incidencije određenih bolesti koje se prenose polnim putem, na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Uzr.grupe	Infectio gonococcica, non specific. A54.9		Morbus HIV cum morbis inf.et parasit.adjunctis B20.8		Morbus HIV cum morbo inf.sive paras.adj.non specif. B20.9	
	Obol.	Stopa	Obol.	Stopa	Obol.	Stopa
0-4						
5-9						
10-14						
15-19						
20-29					1	3,0
30-39	1	2,73	1	2,73		
40-49						
50-59						
60 +						

Tabela 2b. Uzrasno specifične stope incidencije određenih bolesti koje se prenose polnim putem, na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Uzr.grupe	Syndroma HIV infectionis acuta B23.0		Morbuc HIV cum lymphadenopath. (persas.) generali adjuncta B23.1	
	Obol.	Stopa	Obol.	Stopa
0-4				
5-9				
10-14				
15-19				
20-29				
30-39	1	2,73	1	2,73
40-49				
50-59				
60 +				

Tabela 2c. Uzrasno specifične stope incidencije određenih bolesti koje se prenose polnim putem, na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Uzr.grupe	Infec.sex.chlamyd. A56.8	
	Obol.	Stopa
>1		
1-4		
5-9		
10-14		
15-19		
20-24	1	6,04
25-59	17	12,49
60 +	1	1,29

Savetovalište za DPST

U okviru savetovališta za DPST testirano je ukupno 151 klijenata na HIV reaktivnost tokom 2017. godine i to testovima koji su donirani kroz projekat Ministarstva zdravlja R. Srbije od Opštег interesa a veći deo testiran brzim testovima dobijenim donacijom Farmaceutske kuće GSK. U samom savetovalištu za DPST pri Zavodu za javno zdravlje ukupno je testirano 14 klijenata. Testovima za nosilaštvo na HbsAg i HCV nije bilo testiranih klijenata preko DPST-a. Brzim testovima takođe na HIV reaktivnost (preko Asocijacije Duga, odnosno putem donacija Farmaceutske kuće GSK) testirano je 137 klijenata tokom terenskih aktivnosti.

Tokom 2017. godine ukupno je bilo pet novootkivenih nosilaca HIV-a za Mačvanski okrug, a obolelih je četiri tokom godine (stopa incidencije iznosi 1,4/100.000). Svi novootkriveni pacijenti su potvrđeni odgovarajućim prijavama sa Instituta za infektivne i tropске bolesti Beograd, i prijavljeni rizik je veći broj polnih partnera, kao i seksualni odnosi sa muškarcima.

Ukupan broj testiranih klijenata na HIV reaktivnost je zadovoljavajući, ali je u tome značajnu ulogu imalo testiranje brzim testovima, čime je ujedno i skraćeno čekanje na saopštavanje rezultata i povećano zadovoljstvo korisnika uslugama savetovališta. U savetovalištu i dalje oko 43% klijenata čine pripadnici MSM populacije, a 54% su heteroseksualci. Zahvaljujući saradnji sa Asocijacijom Duga i brzim testovima veći je broj testiranih klijenata, a i dalje je manji broj testiranih u samom savetovalištu, bez obzira što savetovalište radi svaki dan, ali rezultati se čekaju 7 dana.

Tabela 3. Sistematska i ciljana istraživanja na HIV kod određenih grupacija stanovništva u 2017. godini (uključujući i rezultate serološkog testiranja na HIV klijenata savetovališta za DPST)

Grupacija stanovništva	Broj testiranih	Broj pozitivnih ELISA testom	Potvrđen Western blot testom
Dobrovoljni davaoci krvi	6856	2	0
Trudnice	518	0	0
Zdravstveni radnici (akcident u zdrav. ustanovi)	2	0	0
Zdravstveni radnici bez akcidenta/ostali zdrav. radnici	83	0	0
Lica na radu u inostranstvu i iseljenici*	0	0	0
Pacijenti na hemodijalizi	120	0	0
Ambulantno/bolnički pacijenti (testirani po uputu lekara zbog operacije, Dg itd)	1531	3	0
Intravenski idrugi korisnici ilegalnih droga	0	0	0
Muškarci koji imaju seks sa muškarcima	65	0	0
Heteroseksualci	82	1	0
Seksualni partneri HIV+ osoba	0	0	0
Pacijenti sa drugim PPI	0	0	0
Osobe koje se bave seksualnim radom	0	0	0
Osobe na izdržavanju zavodskih sankcija (zatvorenici)	0	0	0
Mladi u institucijama (deca bez roditeljskog staranja)	0	0	0
Osobe na radu ili sa dužim boravkom u inostranstvu	0	0	0
Ostale kategorije (obavezno navesti kategoriju testiranih osoba)	0	0	0
Nije poznata kategorija stanovništva	4	0	0
UKUPNO	8991	6	0

VIRUSNI HEPATITISI

U 2017. godini na Mačvanskom okrugu prijavljeno i registrovano je 37 slučaja virusnog hepatitisa sa incidencijom 12,60%ooo. Posmatranjem poslednjih pet godina stopa incidence ima oscilatorno kretanje sa tedencijom rasta i u 2013. godini bila je najviša 16,72%ooo. Najviše imamo prijavljenih od hronične forme hepatita C-16 obolelih (st.inc.5,60) i 12 slučajeva hroničnog hepatita B (st.inc.4,20). Tokom ove godine beleži se blagi porast obolelih i registrovanih od 2,7% u odnosu na prethodnu godinu (tabele 1, 1a). Obolevanje od virusnog hepatitisa po uzrasnim grupama i prema polu predstavljeno je tabelarno, kao i način transmisije ovih oboljenja (tabele 2-5).

Tabela 1. Broj obolelih i stope incidencije na 100.000 stanovnika od virusnih hepatitisa, na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Hep.ac.virosa "B" B16.9	Ob.	9	10	6	4	8
	Inc.	3,01	3,34	2,05	1,38	2,80
Hepatitis acuta virosa "C" B17.1	Ob.	4	3	4	5	
	Inc.	1,34	1,00	1,37	1,73	
Hep.vir.chr. B sine delta ag. B18.1	Ob.	16	13	8	7	12
	Inc.	5,35	4,34	2,74	2,42	4,20
Hepatitis virosa chronica "C" B18.2	Ob.	21	20	14	20	16
	Inc.	7,03	6,69	4,79	6,91	5,60
UKUPNO	Ob.	50	46	32	36	36
	Inc.	16,72	15,38	10,95	12,43	12,60

Tabela 1a. Broj obolelih i incidencija virusnih Hepatitis-a B i C na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 01.01.2017. do 31.12.2017. godine

	Oboleli	Inc./100.000
Hepatitis acuta B	8	2,80
Hepatitis acuta C	0	0
Hepatitis viralis chronica B	12	4,20
Hepatitis viralis chronica C	16	5,60
Ukupno	36	12,60

Tabela 2. Uzrasno- specifična incidencija određenih virusnih hepatitisa, na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Uzr.grupe	Hepatitis acuta „B“ B16.9		Hep.vir.chron. „B“ B18.1		Hep.vir.chron. „C“ B18.2	
	Obol.	Inc./100.000	Obol.	Inc./100.000	Obol.	Inc./100.000
0						
1-4						
5-9						
10-14						
15-19						
20-29			1	3,0	1	3,0
30-39	2	5,46	2	5,46	9	24,56
40-49	3	7,7	4	10,24	3	7,7
50-59			2	4,59	1	2,29
60 +	3	3,88	3	3,88	2	2,59
Ukupno	8	2,80	12	4,20	16	5,60

Tabela 3. Distribucija obolelih i incidencija virusnih Hepatitis-a B i C, prema polu na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 01.01.2017. do 31.12.2017. godine

	Oboleli		Inc./100.000	
	Muškarci	Žene	Muškarci	Žene
Hepatitis acuta B	7	1	4,95	0,69
Hepatitis acuta C				
Hepatitis viralis chronica B	7	5	4,95	3,47
Hepatitis viralis chronica C	9	7	6,36	4,85
Ukupno	23	13	16,26	9,02

Tabela 4. Registrovani slučajevi akutnog i hroničnog virusnog Hepatitis B prema pretpostavljenom načinu transmisije u periodu 01.01.-31.12.2017. godine

Transmisivna kategorija	Hepatitis B - akutni		Hepatitis B - hronični	
	Broj obalelih	Broj obalelih (%)	Broj obalelih	Broj obalelih (%)
Intravenski korisnici droga				
Seksualni partneri HbsAg pozitivnih osoba				
Akcident / zdravstveni radnici				
Akcident / ostale grupe stanovništva (npr.pucanje kondoma)				
Hemodializa - pacijenti				
Medicinska intervencija (stomatološke usluge, invazivna Dg, operacije i sl.)				
Tetovaža / pirsing				
Nepoznat način transmisije	8	100%	12	100%
Ukupno	8	100%	12	100%

Tabela 5. Registrovani slučajevi akutnog i hroničnog virusnog Hepatitis C prema pretpostavljenom načinu transmisije u periodu 01.01.-31.12.2017. godine

Transmisivna kategorija	Hepatitis C - akutni		Hepatitis C - hronični	
	Broj obalelih	Broj obalelih (%)	Broj obalelih	Broj obalelih (%)
Intravenski korisnici droga			2	12,5%
Seksualni partneri HCV pozitivnih osoba				
Akcident / zdravstveni radnici				
Akcident / ostale grupe stanovništva (npr.pucanje kondoma)				
Hemodializa				
Medicinska intervencija (stomatološke usluge, invazivna Dg, operacije i sl.)				
Tetovaža / pirsing				
Nepoznat način transmisije			14	87,5%
Ukupno	0	0	16	100%

Tabela 6. Rezultati serološkog testiranja na HBsAg pojedinih grupacija stanovništva na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu 01.01.2017. do 31.12.2017. godine

Grupacija stanovništva	Broj testiranih osoba	Broj HBsAg+ osoba	Broj HBsAg+ (%)
Dobrovoljni davaoci krvi	6856	9	0,13
Trudnice	1289	3	0,23
Zdravstveni radnici	83	0	0
Intravenski korisnici droga	0	0	0
Homo/biseksualci	0	0	0
Heteroseksualci	0	0	0
Seksualni partneri HBsAg+ osoba	0	0	0
Pacijenti na hemodijalizi	120	2	1,67
Primaoci krvi i derivata	0	0	0
Hemofiličari	1	0	0
Ambulantni ili bolnički pacijenti	2882	116	4,02
Testirani pred operaciju (na zahtev hirurga)	0	0	0
Osobe koje neguju obolelog od Hepatitis-a	0	0	0
Osobe koje neguju pacijenta na dijalizi (sa HBV infekcijom) – zdravstveni radnici	0	0	0
Osobe koje neguju pacijenta na dijalizi (sa HBV infekcijom) – članovi porodice	0	0	0
Osobe koje u porodici imaju obbole od Hepatitis-a	0	0	0
Testirani na HBs-at (vakcinisane osobe)	56	0	0
UKUPNO	11287	130	1,15

Tokom 2017. godine urađena su ciljana istraživanja na HBsAg kod 11287 lica, od čega je 130 reaktivnih lica ili 1,15%, a u odnosu na prethodnu godinu registruje se smanjenje broja testiranih za oko 1%, a broj reaktivnih se smanjio za 4,5 % , što je dobro (tabela 6.).

Tokom 2017. godine testirano na anti HCV-at je 10134 lice, od čega je 72 lica reaktivno ili 0,71% ukupno testiranih, a u odnosu na prethodnu godinu registruje se smanjen broj testiranih za oko 1%, a broj reaktivnih se smanjio za oko 23% (tabela 7.).

Tabela 7. Rezultati serološkog testiranja na anti-HCV antitela pojedinih grupacija stanovništva na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu 01.01.2017. do 31.12.2017. godine

Grupacija stanovništva	Broj testiranih osoba	Broj HCVAt+ osoba	Broj HCVAt+ (%)
Dobrovoljni davaoci krvi	6856	4	0,06
Trudnice	327	2	0,6
Zdravstveni radnici	83	0	0
Intravenski korisnici droga	0	0	0
Homo/biseksualci	0	0	0
Heteroseksualci	0	0	0
Seksualni partneri osoba sa HCV infekcijom	0	0	0
Pacijenti na hemodijalizi	120	4	3,3
Primaoci krvi i derivata	0	0	0
Hemofiličari	1	0	0
Ambulantni ili bolnički pacijenti	2747	62	2,26
Testirani pred operaciju (na zahtev hirurga)	0	0	0
Osobe koje neguju obolelog od Hepatitis-a	0	0	0
Osobe koje neguju pacijenta na dijalizi (sa HCV infekcijom) – zdravstveni radnici	0	0	0
Osobe koje neguju pacijenta na dijalizi (sa HCV infekcijom) – članovi porodice	0	0	0
Osobe koje u porodici imaju obbole od Hepatitis-a	0	0	0
Testirani na anti-HCV-at	0	0	0
UKUPNO	10134	72	0,71

Tabela 8. Broj osoba vakcinisanih protiv virusnog Hepatitis-a B na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu 01.01.2017-31.12.2017.

Kategorija osoba	Broj vakcinisanih osoba	Vakcinisane osobe (%)
Novorođenčad HbsAg pozitivnih majki	0	0
Deca vakcinisana na rođenju	2401	87,5
Zdravstveni radnici i učenici/studenti zdravstvene struke	94	3,43
Intravenski korisnici droga	5	0,18
Seksualni partneri HbsAg pozitivnih osoba	6	0,22
Osobe koje imaju Hepatitis C	0	0
Osobe koje neguju obolelog od Hepatitis-a	0	0
Osobe koje neguju pacijenta na dijalizi (sa hepatitis-om) – zdravstveni radnici	0	0
Osobe koje neguju pacijenta na dijalizi (sa hepatitis-om) – članovi porodice	0	0
Osobe koje u porodici imaju obolele od Hepatitis-a	0	0
Testirani na HBs-At (vakcinisane osobe)	56	2,04
Pacijenti na hemodializzi	46	1,7
Insulin zavisni dijabetičari	125	4,56
Štićenici ust.soc.zaštite	10	0,36
Ukupno	2743	100

Tabela 9. Broj umrlih i stope mortaliteta na 100.000 stanovnika od virusnih hepatitisa na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Hepatitis acuta virosa "B" B16.9	Um.	0	0	0	0	0
	Mt	0	0	0	0	0
Hepatitis acuta C B17.1	Um.	1	0	0	0	0
	Mt	0,33	0	0	0	0
Hepatitis viralis chronica B sine delta agente B18.1	Um.	0	0	0	0	0
	Mt	0	0	0	0	0
Hepatitis virosa chronica "C" B18.2	Um.	1	2	0	0	0
	Mt	0,33	0,66	0	0	0
UKUPNO	Um.	2	2	0	0	0
	Mt	0,66	0,66	0	0	0

Tabela 10. Broj pacijenata sa dijagnostikovanim/registrovanim Hepatitis-om B obuhvaćenih epidemiološkim ispitivanjem na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 01.01.-31.12.2017. godine

	Broj registrovanih	Broj anketiranih	Procenat anketiranih (%)
Broj pacijenata	40	4	10%

Tabela 11. Broj pacijenata sa dijagnostikovanim/registrovanim Hepatitis-om C obuhvaćenih epidemiološkim ispitivanjem na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 01.01.-31.12.2017. godine

	Broj registrovanih	Broj anketiranih	Procenat anketiranih (%)
Broj pacijenata	32	7	21,9%

Tabela 12. Broj pacijenata obuhvaćenih kliničkim tretmanom za Hepatitis B na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 01.01.-31.12.2017. godine

	Broj dijagnostikovanih	Broj lečenih	Procenat lečenih (%)
Broj pacijenata	40	40	100%

Tabela 13. Broj pacijenata obuhvaćenih kliničkim tretmanom za Hepatitis C na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 01.01.-31.12.2017. godine

	Broj dijagnostikovanih	Broj lečenih	Procenat lečenih (%)
Broj pacijenata	32	32	100%

Nosilaštvo HBsAg, anti HCV-at i asymptomska infekcija virusom humane imunodeficiencije (HIV) prijavljuje se kontinuirano. U poslednjih pet godina broj prijavljenih oscilira što ne mora biti odraz pravog stanja jer se otkrivaju slučajevi naročito kod dobrovoljnih davalaca krvi, trudnice, pacijenti na hemodijalizi ili ambulantno-bolnički pacijenti uz neku drugu traženu analizu.

Najveća registrovana incidencija nosilaštva HBsAg u posmatranih pet godina registrovana je 2013. godine 16,39%ooo, a najniža 2015.godine 6,85%ooo. U odnosu na prethodnu godinu beleži se pad incidence za oko 60%.

U posmatranom periodu od pet godina stopa incidence Anti HCV at ima oscilatorno kretanje sa tendencijom daljeg pada, a najviša incidenca registrovana je 2013. godine 13,04%ooo, a najniža u 2017. godini 5,25%ooo (tabela 14).

Tabela 14. Nosilaštvo HBsAg i anti-HCV At na teritoriji Mačvanskog okruga od 2013. do 2017. godine

Nosilaštvo		2013	2014	2015	2016	2017
HBsAg	Broj	49	43	20	34	20
	Stopa	16,39	14,38	6,85	11,75	7,01
Anti-HCV At	Broj	39	28	24	23	16
	Stopa	13,04	9,36	8,22	7,95	5,60

OSTALE ZARAZNE BOLESTI

U posmatranom periodu registrovano i prijavljeno je 22 slučaja oboljenja iz ove grupe sa incidencijom 7,71%ooo, a u ukupnom oboljevanju učestvuje sa 0,13%. Registrovana oboljenja su iz grupe **Septicaemia alia** (16), dva obolela su u grupi **Septicaemiaorganismica per organismos Gramos-negativos alioa**, a po 1 oboleo je registrovan u **Septicaemia pneumococcica**, **Septicaemia streptococcica**, **Septicaemia staphilococcica**, **Septicaemia, non specificata**. Stopa incidence ima oscilatorno kretanje u posmatranih pet godina. Najviša stopa bila je 2013.godine (8,03%ooo), a najniža 2015.godine (4,45%ooo) (tabela 1.). Posmatranjem ove grupe po polu i uzrastu zaključuje se da češće oboljevaju žene u različitim dobnim grupama (0, 1, 2, 50-59, 60+). Smrtnog ishoda u toku 2017.godine od ovih bolesti nije bilo (tabela 2.).

Tabela 1. Broj obolelih i stope incidencije na 100.000 stanovnika od ostalih zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Septicaemia streptococcica B A40.1						1
						0,35
Septicaemia pneumococcica A40.3	Ob.				2	1
	Inc.				0,69	0,35
Septicaemia staphilococcica A41.0	Ob.	1			2	1
	Inc.	0,33			0,69	0,35
Septicaemia staphylococcica alia, specificata A41.1	Ob.				1	
	Inc.				0,35	
Septicaemia organismica per organismos Gramos-negativos alios A41.5	Ob.				1	2
	Inc.				0,35	0,70
Septicaemia alia A41.8	Ob.	23	16	13	17	16
	Inc.	7,69	5,35	4,45	5,87	5,60
Septicaemia, non specificata A41.9	Ob.					1
	Inc.					0,35
UKUPNO	Ob.	24	16	13	23	22
	Inc.	8,03	5,35	4,45	7,95	7,71

Tabela 2. Broj umrlih i stope mortaliteta na 100.000 stanovnika od ostalih zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine.

Bolest		2013	2014	2015	2016	2017
Septicaemia alia A41.8	Um.	1	1	0	2	0
	Inc.	0,33	0,33	0	0,69	0
UKUPNO	Um.	1	1	0	2	0
	Inc.	0,33	0,33	0	0,69	0

EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI U 2017. GODINI

U toku 2017. godine prijavljeno je i registrovano 8 epidemija zaraznih bolesti sa 4671 obolelih lica. Posmatran period od pet godina, epidemije imaju oscilatorno kretanje, kako i broja epidemija tako i broja obolelih u epidemijama. U sedam epidemija put širenja je alimentarni. Od alimentarnih epidemija u četiri epidemije je poznat uzročnik (**S.enteritidis**) sa 23 obolelih. Pored ovih epidemija imali smo i 3 epidemije čiji uzročnik nije poznat **Intox.alimentaria bacterialis, non specificata** (52) i **Diarrhoea et gastroenteritis, causa infectiones suspecta** (4). Pored epidemija čiji je put širenja bio alimentarni imali smo i 1 epidemiju čiji je put širenja kontaktni sa 4592 obolele osobe (epidemija Influenzae). Smrtnih slučajeva nije bilo u epidemijama.

Tabela 1. Epidemije zaraznih bolesti na teritoriji Mačvanskog okruga u periodu od 2013. do 2017. godine

Godina	Broj epidemija	Broj obolelih	Broj umrlih
2013	15	69	/
2014	6	48	5
2015	13	103	3
2016	7	197	0
2017	8	4671	0

Tabela 2. Epidemije zaraznih bolesti prema putevima širenja infektivnog agensa

Put širenja	2013	2014	2015	2016	2017
Alimentarne	br.epid.	9	3	7	7
	br.obol.	46	33	56	197 79
Kontaktne	br.epid.	6	3	6	1
	br.obol.	23	15	47	4592
UKUPNO	br.epid.	15	6	13	7
	br.obol.	69	48	103	197 4671

Tabela 3. Epidemije prema vrsti oboljenja na teritoriji Mačvanskog okruga u 2017. godini

Oboljenje	2017	
	Br.epid.	Broj obolelih
Salmonellosis A02.0	4	23
Intox.alimentaria bacterialis, non specificata A05.9	2	52
Diarrhoea et gastroenteritis, causa infectiones suspecta A09	1	4
Influenza (J10+J11)	1	4592
UKUPNO	8	4671